

MBM-1601340101010200 Seat No. _____

B. L. I. Sc. (Sem. I) (CBCS) Examination

November/December – 2016

Library Management

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ કોઈ એકનો આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

(૧) પુસ્તક પસંદગીના મુખ્ય સિદ્ધાંતો કયા છે ? કોઈ એક સિદ્ધાંતની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

(૨) ગ્રંથાલયના ગ્રંથસંગ્રહમાં પુસ્તક પસંદગીના કયા કયા સાધનોનો ઉપયોગ કરશો ? ચર્ચા કરો.

૨ કોઈ એકનો આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

(૧) પરિગ્રહણપત્રક શું છે ? ગ્રંથોના વિવરણ નોંધવા કઈ કઈ કોલમ પરિગ્રહણપત્રકમાં હોય છે ? ચર્ચા કરો.

અથવા

(૨) ગ્રંથાલયમાં આવતા સામયિકોને નોંધવાની ત્રિકાર્ડ પદ્ધતિ વિગતે સમજાવો.

૩ કોઈ એકનો આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૪

(૧) ગ્રંથ સંગ્રહની ચકાસણી શા માટે જરૂરી છે ? ગ્રંથ સંગ્રહની ચકાસણીની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો.

અથવા

(૨) ગ્રંથાલયના ઉપયોગમાં લેવાતી વિવિધ ગ્રંથ આપ-લે પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪

(૧) ગ્રંથ સુરક્ષાની રીતો

(૨) સાર્વજનિક ગ્રંથાલયના આવકના સ્ત્રોતો

(૩) ગ્રંથપાલના કાર્યો અને ફરજો

(૪) વાર્ષિક અહેવાલના હેતુઓ.

- ૫ નીચે જણાવેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-બે લીટીમાં આપો. ૧૪
- (૧) ગ્રંથાલયના નીતિનિયમોનું નિર્ધારણ કોણ કરે છે ?
- (૨) પુસ્તક-બાંધણીના વિવિધ પ્રકાર જણાવો.
- (૩) ગ્રંથાલયશાસ્ત્રના પાંચ સૂત્રો ક્રમશઃ લખો
- (૪) બ્રાઉનની આપ-લે પદ્ધતિની સાધન-સામગ્રીઓ.
- (૫) શૂન્ય આધારિત બજેટની વ્યાખ્યા આપો.
- (૬) જી.ઓ.સી. નું પૂરું નામ આપો.
- (૭) ગ્રંથાલય સમિતિમાં ગ્રંથપાલની ભૂમિકા કઈ હોય છે ?

ENGLISH VERSION

- 1 Write any **one** answer in about 1000 words : 14
- (1) What are the main principles of book selection ? Discuss in detail the one of best principle.
- OR**
- (2) What tools are used in libraries while selecting the books for the correction ? Discuss.
- 2 Write any **one** answer in about 1000 words : 14
- (1) What is the accession register ? What columns are there in a accession register for entering the description of the books ?
- OR**
- (2) Describe fully the three cards system of receiving periodical in the library.
- 3 Write any **one** answer in about 1000 words : 14
- (1) Why stock verification is essential ? Describe the different methods of stock verification.
- OR**
- (2) Discuss about various types of circulation systems which are used in libraries.

- 4 Write short notes : (any **two**) **14**
- (1) Book preservation methods
 - (2) Income sources of public libraries
 - (3) Functions and duties of librarian
 - (4) Purpose of annual library report.
- 5 Attempt the following questions in **one** or **two** lines : **14**
- (1) Who decides rules & policies of the library.
 - (2) Mention the various types of book-binding.
 - (3) Write the five laws of library science in sequence only.
 - (4) Which equipments and materials are used in the Brown's system of charging ?
 - (5) Define the zero based budget.
 - (6) Full name of G.O.C.
 - (7) What is librarian's role in library committee ?
-